A°. 1837. N°. 34.

Saturdag, den 29sten April.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 26 April 1837.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van den 24sten dezer, No. 427/378, is aan den Heer HENDRIK HAAGEN DIEPERINK, *eervol* ontslag verleend als LID van de Commissie tot Instandhouding van het Fonds voor de Gewapende Dienst in de Nederlanden; — en voorts tot LID in deszelfs plaats benoemd, de Heer NICOLAAS BOX.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 26 April 1837.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal van heden No. 432/383, is aan den Heer HENDRIK HAAGEN DIEPERINK, *eervol* ontslag verleend, als SCRIBA bij het *Collegium Medicum* en bij de Commissie tot onderzoek naar de ziekte der Melaatschheid en besmettelijke Elephantiasis; — en in deszelfs plaats tot SCRIBA benoemd en aangesteld, de Heer JOHANNES ABRAHAMSZ.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 28sten dezer, het Schip Catharina Anna Helena, Kapt. Fokke Hiddes Zeylstra, van Amsterdam, hebbende 39 dagen reis; Passagiers: Mejufvrouw Paulina Cornelia Voigt, de Heeren J. P. Haase en C. J. Ter Braak.

UITGEKLAARD.

Den 27sten, het Schip Piet Hein, Kapt. E. Wijlde, naar Rotterdam; lading: 446 vaten Suiker, 15 balen Heele Koffij, 85 balen schoone Katoen, 37 balen Cacao, 59 piés vierkant Hout.

Den 28sten, het Schip de Eensgezindheid, Kapt. C. Meijer, naar Amsterdam; lading: 325 vaten Suiker, 116 balen schoone- en 7 balen vuile katoen en 101 balen Cacao. Passagiers: de Heeren H. Bönning en Echtgenoot, F. R. Buschman en C. Cornelissen.

Idem, het Schip Koophandel, Kapt. F. Popken; naar Middelburg en Rotterdam; lading: 248 vaten Suiker, 7 balen Heele- en 7 dito Gebroken Koffij, 45 balen schoone- en 1 dito vuile Katoen.

Nieuwstijdingen.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met den 17 Maart.

Nederlanden.

BREDA, den 15 Maart.

De langgerekte beraadslagingen over de thans verworpene wet op de scheiding der regtsbedeeling in Frankrijk, en de gewigtige redenen om het ontwerp af te stemmen, leveren een treurig tooneel op van de stemming der gemoederen in Frankrijk. Wij hebben het altijd daarvoor gehouden, dat de regering onstaatkundig handelde met eene wet voor te dragen, die aanleiding geven moest tot veelzijdige beschouwingen, en die langwijlige vertoogen zoude doen te berde brengen over het al of niet verkeerde van het Straatsburger verdict. Wat toch sommigen noemden eene regtsweigering (*déni de justice*), noemden anderen als eene les aan het bestuur gegeven; terwijl de derde partij, de zaak zelve betreurde maar ze toch voor uitlegging vatbaar achtte, eene uitlegging die eene bittere berisping der handelingen van het bestuur inhield. Welk een hemelsbreed verschil van denkwijze tusschen de heer *Dupin* en *Lamartine*; welke bondige redeneertrant des eerstgenoemden, welke ligtvaardige staatsbegrippen des laatsten; en toch, hebben beide bewijs geleverd van warme belangstelling in het algemeen welzijn. Heeft de Straatsburger jury haren pligt verzaakt, zich zonder roeping gesteld tot eigenmagtig beoordeelaar der handelingen van het bestuur; het heeft, hoe of men de zaak wil beoordeelen, in allen gevalle de regering in eenen allermoeijelijksten toestand gebragt. Twaalf burgers van Straatsburg stellen door aanmatiging van gezag eene regering buiten de mogelijkheid om met de gewone wetgeving Frankrijk te regeren! Welk een schandaal! De verloochening der waarheid brengt altijd verderf aan, en wie weet hoe gaarne de Straatsburger jury een verdict zoude willen terugnemen, dat hare stad eneer aandoet! de magteloosheid van het bestuur tegenover de uitspraak der jury, bewijst hoe verkeerd het is, dat de regtelijke magt oordeelt over staatkundige handelingen, maar ook hoe schadelijk en belemmerd voor het hoog bestuur de tegenwoordige inrigting van de regtbank van gezworenen wezenlijk is. Indien de regering iets afdoende gewild hadde; het had niet moeten terugdeinzen voor het voordragen eener wet, in den smaak van het amendement van den generaal *Tirlet*. In een tijdperk, waarin de leer van koningsmoord zoo veel proselijten heeft gemaakt, dat de onderzoekingen van het geregt niet enkel menschen der laagste klasse, maar zelfs enkele van hoogeren rang onder verdenking brengen, in een tijdvak, waarin zoo vele vreemde leerstelsels omtrent de vrijheid en het wettig gebruik daarvan in de maatschappij uitgevent worden, en waarin men geene edelmoedigheid kent om eene regering in eenen zoo hoogst bedenkelijken toestand alleen bijstand te leenen, tot demping van de afgrond, waaruit de hijdra der revolutie telkens een nieuwen slangenkop opsteekt; in die oogenblikken liet zich zeer goed eene wet verdedigen, om de burgers, die gemeene zaak maken met krijgslieden, voor den krijgsraad te trekken, hun gedrag lien hebbende vrijwillig doen afzien van het regt om voor den burgerlijken regter gevonnisd te worden; omdat hunne misdrijven met krijgslieden bedreven wordende, en door hunne hulp voltrokken, zoo als het niet zonder deze ten uitvoer gelegd worden, de natuur der zake zelve leidt tot de bevoegdheid der krijgsraden eerder dan tot de bevoegdheid van den burgerlijken regter, daar de tegenwoordige regtstoestand het gemakkelijk maken zoude, om essentieel militaire zamenzweeringen aan de kennisneming der krijgsraden te onttrekken, door de inmenging van eenen enkele burger, die naderhand blijken zou onschuldig te zijn.

— Een staat tegen zich zelven verdeeld, kan niet blijven bestaan. Dit is eene waarheid, waarvan de ondervinding menigvuldige voorbeelden heeft opgeleverd, waarvan de tegenwoordige toestand van ons werelddeel genoegzame stof tot overdenking aanbiedt. Van het Oosten tot het Westen kan men er de bevinding van erlangen. Turkije en Spanje bij uitnemendheid. Men gelove en denke over den staat der Verhevene Porte gelijk men wil; men juiche bij deszelfs val of men vreeze daarvoor, en trachtte den ondergang van dat groote rijk voor te komen; de woelingen en bloedige twisten, welke eene oproerige Pacha, die zich aan het gebied des Grooten Heers wist te onttrekken, steeds verwekt, kunnen niet dan met leede oogen worden aangezien. Die mogendheden, welke in de ondermijning en den verhaasten val van het Turksche rijk meenen belang te hebben, óf regtstreeks óf zijdelings de afvallingen van den Sultan ondersteunen of voorspraken, onder den schijn van te handelen in het belang der menschheid, of wel der Christelijke godsdienst, hoewel de ware oorzaak in het eigenbelang te zoeken is; — die mogendheden zullen zich te laat beklagen aan anderen lessen van wederstand gepredikt te hebben. De leer waarbij men voordraagt, bijvoorbeeld, dat in Belgie en Polen een opstand gewettigd is; maar dat op eigen bodem elke poging daartoe moet worden onderdrukt, zal eenmaal bittere

Advertentiën.

vruchten dragen. Het onder de wapenen staande Europa, wordt eens dien staat moede: misschien echter dat nog verder de woelzieke partijen hebben uitgewoed, en welvaart en orde hebben doen vlieden. Wie weet of de opruijing der Sporadische eilanden den val van *Mehemed*-Ali niet onmiddelijk (voorafgaat? Wie weet, of het bezweren der Constitutie van 1812 den val van de koninklijke Regentes *Christina* niet verhaast heeft?

Duitschland.

FRANKFORT, den 8 Maart.

De uitstelling der kroening des keizers van Oostenrijk als koning van het Lombardisch-Venetiaansch rijk is thans door een eigenhandig schrijven des keizers aan den opperhofmeester, vorst *Colloredo* officieel bevestigd.

— In de zitting der beijersche stendenvergadering van den 1sten dezer, is door den finantie-minister het ontwerp voor de vierde finantiële perrode, van 1837 en 38 tot 1842 en 43, voorgedragen. Volgens hetzelve zullen de jaarlijksche uitgaven voor dat tijdperk bedragen 29,986,000 fl.; de uitgaven 30,012,473 fl.

— De Moldavische *bij* behelst de redevoering door den hospodar *Stourdza* bij de opening van den Moldavische landdag uitgesproken. Dezelve luidt niet ongunstig. De schulden welke in 1834 nog 16 millioenen piasters bedroegen, zijn nagenoeg tot de helft verminderd; overal werd veel aangebouwd; het aantal doodvonnissen had slechts vijf bedragen, de helft minder dan een jaar te voren. De inrigtingen van policij en quarantaine hadden met zorg gewaakt. De hospodar hoopt dat de vergadering met wijsheid en eendragt zal beraadslagen, en spreekt in 't geheel niet van de geschillen die tusschen hem en de Bojaren gerezen zijn.

— Uit Konstantinopel wordt van den 8sten Februarij ll. geschreven dat het voorval tusschen den consul te Tripoli *Warrington* en den pacha aldaar, welke door den eersten bij een twist geweldig zou zijn bejegend, in de hoofdstad groot opzien baarde, en de Porte bij den britschen gezant op eene behoorlijke genoegdoening aandrong. Van de zaak der schooner *Vixen* hoorde men niet meer spreken.

— Uit het Zwitsersche kanton Thurgau schrijft men, dat het volk aldaar, in weerwil van de ontrading van bedaarde lieden van invloed, met eene overgroote meerderheid, namelijk 10,951 tegen 2733 burgers, voor eene herziening der kantonnale grondwetten gestemd hebben.

— Op dit oogenblik is Munchen zoo zeer van de griep bezocht, dat meer dan 18000 lieden van dezelve aangetast zijn. Ook te Weenen is deze ziekte sterk heerschende, en merkt men ook daar op, dat het getal personen die aan longborstkwalen sterven, tegenwoordig buitengemeen groot is, hetgeen men mede aan de werking der epidemie toeschrijft.

— Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft eene som van 800,000 fl. aangewezen, tot herstelling der paleizen te Milaan, om tegen de kroning aldaar in het volgend jaar in goeden staat te zijn.

De stoomboot *Nador* heeft de vaart dit jaar op den Donau weder geopend, zijnde den 3den dezer naar Presburg en Pesth afgevaren.

— De gisteren bij de bankiershuizen *Bethmann* en *Rothschild* gedane inschrijving voor den aanleg van den spoorweg op den regter Main-oever, bedragen naar geloofwaardige verzekering, de som van 20 millioen guldens.

— Op den 9den dezer heeft de groothertog van Baden de stenden zijns rijks met eene aanspraak geopend, waarin hij een gunstig tafereel van den finantielen toestand des lands ophangt, en zegt dat de algemeene welvaart bevorderd wordt door de toetreding van het groothertogdom tot het duitsche tolverbond.

— Het *Memoriel Bordelais* spreekt van eene nieuwe neerlaag die de constitutionele troepen in Neder-Arragon geleden hadden. De karlisten hadden in dat gewest drie niet onbelangrijke plaatsen bemagtigd en wel 1000 soldaten met 40 officieren in handen gekregen.

In een geacht Duitsch blad, vonden wij dezer dagen een brief van de Montenegrijnsche grenzen, die wij, als eene niet onbelangrijke daadzaak, de dappere Montenegrijnen betreffende, der overneming niet onwaardig keuren. De brief luidt als volgt:

»Het algemeen in Europa gedeelde gevoelen was steeds, dat de zelfstandigheid van Montenegro slechts daadwerkelijk bestond en alleen gewaarborgd werd door den moed en de volharding van deszelfs krijgshaftige bevolking. Wij vernemen echter uit authentieke bronnen, dat er in het archief van den Vladika van Montenegro, of Cetinje, een firman van den grooten heer wordt bewaard, die het bewijs inhoudt: »dat de zelfstandigheid van Montenegro ook van regtswegen bestaat." De wijze waarop de Montenegrijnen in het bezit van dit document kwamen verdient wel eenige omstandige melding. Na de nederlaag van *Mahmud*-Pacha van Scutari, in 1796, ten gevolge waarvan de Montenegrijnen hunne vrijheid herwonnen — maar niettemin door de bewoners der aangrenzende turksche gewesten steeds verontrust, uitgeplunderd en op allerhande wijze gekweld werden — gevoelde de toenmalige Vladika zich bewogen om aan de bloedige tooneelen op de grenzen een einde te maken en met dat doel een gevolmatigde naar Konstantinopel te zenden, die in last had om de Montenegrijnen, door tusschenkomst der Europesche gezanten, de rust en den vrede weêr te schenken. Tot die zending word gekozen *Sacona Plamenaz*, iemand die men geheel voor die taak berekend achtte. Deze gezant was gelukkig genoeg om een vertegenwoordiger eener vreemde mogendheid bereid te vinden, zijne pogingen tot het verkrijgen van een firman aan de bevelhebbers der aan Montenegro grenzende pachaliks, in den geest zijner zending, bij den Sultan te ondersteunen; en hij bekwam in der daad eindelijk, in 1799, dien gewenschten firman, die, naar de servische vertaling, woordelijk van dezen inhoud is: »»Ik, Sultan *Selim*, Emir, broeder der zon, en neef der maan, heerschende van het uitspansel af tot op de aarde toe, van het oosten tot het westen, keizer aller keizers, enz. doe bij deze kond aan alle mijne viziers en pacha's van Bosnie, Albanie en Macedonie, als in de aan Montenegro grenzende landschappen tot bevel voerende: Daar Montenegro nooit aan de heerschappij van ons hof is onderworpen geweest, zoo beveel ik u dat gij de Montenegrijnen ongemoeid op ons grondgebied toelaat, even als ik hoop dat ook mijne onderdanen van den kant der Montenegrijnen ongemoeid zullen blijven. Gegeven te Konstantinopel enz. Sultan *Selim Emir*."" Deze firman werd tot groote vreugde van den Vladika door *Plamenaz* naar Montenegro medegebragt, en men meende nu met alle regt te mogen verwachten dat aan de bloedige ontmoetingen op de grenzen, eindelijk paal en perk zouden zijn gesteld. Daar echter de Turken, vooral in Albanie en Bosnie, tot op deze dagen, slechts dan als met hunne belangen strookt, de bevelen der Porte gewoon zijn op te volgen, en zelfs het gebied van den magtigen Oostenrijkschen alleenheerscher door de woeste bosnische benden niet verschoond blijft, zoo had deze firman voor Montenegro geenszins het gewenschte gevolg; en de toestand van hetzelve bleef tot op dezen tijd even zooals die te voren was. — Het is zeker de wil van Sultan *Mahmud*, den grooten hervormer, niet, dat deze staat van onrust blijve voortduren, en wanneer deze heerscher er in slagen mogt om de wedergeboorte van zijn rijk geheel tot stand te brengen, zoo valt het niet te betwijfelen, of hij zal ook hieromtrent afdoende maatregelen nemen en de door Sultan *Selim* erkende zelfstandigheid van Montenegro, ook door hem openlijk gestand worden gedaan. Dit hopen alle weldenkende Montenegrijnen, en het is uit dien hoofde niet te verwonderen, dat in deze gebergten, waar men anders geene de minste deelneming voor Turkije en wat hetzelve aangaat gevoelt, vaak de wensch wordt geuit dat Sultan *Mahmud* zijne hervormingen gelukkig tot stand moge brengen"

Stand der Maan.

4	Mei	NIEUWE MAAN.
12	»	EERSTE KWARTIER.
20	»	VOLLE MAAN.
27	»	LAATSTE KWARTIER.

Watergetijen.

		Hoog Water.		Laag Water.
29 ZATURDAG.	's mor.	1-42	's av.	7-42
30 ZONDAG.	»	2-33	»	8-33
1 MAANDAG.	»	3-21	»	9-24
2 DINGSDAG.	»	4-15	»	10-15

Ter DRUKKERIJ van GEZUSTERS SERRES.